

**Legatio Marchionis Lavardini Romam, Ejusquè Cum
Romano Pontifice Innocentio Undecimo Dissidium**

Sfondrati, Celestino

[S.l.], 1688

5. Lavardinus Excommunicationem incurrisse declaratur. Pontificis moderatio.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62944](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62944)

viciniamquè obire, ne quis Asylum turbaret: impedimenta quoque armatis vallata, submovendis telonariis: Nocturnum epulum Estreus Cardinalis Legatus exhibuit. Is primò ad Cardinalem Cibum, postea ad Summum Pontificem admitti petiit, sed ab utroq; rejectus est. Romæ interim pergebatur publicis, privatisq; precibus Deum implorari, ac supplicationes obiri, singulis Religiosorum sodalitiis ad templa quotidie procedentibus; crederes publicam calamitatem urbi imminere, eiquè evertehendæ Romam certatim laborare. Cùm Pontifici adventus & Põmpa Legati nuntiaretur, fertur respondisse: *Hi in curribus, & hi in equis! nos autem in nomine Domini ambulabimus.*

V. Planè novâ specie Roma intremuit, ipsique Galli averfati sunt; Legatum videlicet, pacisq; interpretem militari apparatu terrenti, bellantiquè similem alienam Civitatem invehi, arcemquè Religionis calcatâ Principis

Ma-

Majestate; id à nullo Legatorum factum. Sed nec ulla tanti strepitûs causa; si enim vim metueret, quantulæ hæ copix, ut armato Pontifici obsisterent, cogerentq; invitum? si nihil metueret, quò tanti apparatus, nisi fortè ut Principi insultaret? dissimulabat interim, ferebatq; Pontifex, contentus Legatum non agnoscere, idque toti aulæ indictum. Instabat dies sanctæ Lucix sacra, quæ in Lateranensi Ecclesia solemni ritu ac Legato coram peragi solet in memoriam Henrici quarti Galliarum Regis: jusserrat Pontifex, si Lavardinus adveniret (quippe censuris adstrictus) continuò faces extinguere, sacrumq; arumpi, ac cantum cessare. Id ubi Legato innotuit, differri jubet sacram ceremoniam in alium diem: sed Pontifice negante ullam esse differendi causam, cum Canonici ostendissent, inter eam Ecclesiam, Regemq; conventum esse, ut Legati arbitrio staret, quam diem eligeret, continuò acquievit, permisitq; transferri. Memorare id volui, ut moderatio

deratio

deratio Pontificis palàm fiat, flagrantis quidem, sed intra rationem, citraquè excessum, quod in Principibus ratum. Plura scribere omitto, quæ nihil refert scire posteritatem; quippe aut minuta, aut offendendis animis apta, quos ego pacari malim, componiquè. Illud tantum adijciam, quod maximè hanc litem Romanam inter, Galliamquè incendit. Nocte Nativitati Salvatoris sacrâ Lavardinus S. Ludovici Ecclesiam adit, sacroq; epulo accumbit, strato pulvinari, aliisq; Legatorum insignibus usus. Re ad Pontificem delatâ non potuit pænis, justaque severitate ampliùs temperare, quam hactenus cohibuerat, quamquè Lavardinus videbatur non tantum provocâsse, sed etiam ab invito extorsisse. Constabat censuris obstrictum esse ob usurpatum Asylum, armisque retentum; id enim sub excommunicatione latæ sententiæ, ipsoquè facto incurrendæ Pontificium Diploma prohibuerat: ferebat interim Pontifex, dissimulabatquè, & moras induciasquè necitebat. At postquam

La-

Lavardinus processit, in ipsaque Ecclesia, & totâ Româ spectante, ac cum maximè oportebat Deum, ejusquè Vicarium placare, contemptum professus est, quid potuit aliud Pontifex, quàm ut tandem excitaretur toties excussus? & tamen tunc quoque modestissimè actum, nec supra necessitatem. Jubet ergo per Cardinalem Vicarium interdictum Gallicæ ædi affigere adjectâ causâ: *Quòd Lavardinum notoriè excommunicatum ad sacra admisissent.* Potuit aliquid minus fieri à Pontifice, à toties provocato, offensoquè? Missi etiam à Gallis citatis equis veredarij, qui Regem omnia, quæ contigerant, causasquè edocerent: simulque Apologiam Lavardinus vulgavit, quo factum purgabat, negabatquè se censuras meruisse.

Lubet hîc observare, quantâ in hac causa moderatione Innocentius processerit.

Nam primò noluit Pontifex novum Diploma, quo Asylum persequeretur, vul-

vul-

vulgari, vivente adhuc Estreo Duce Gallia Legato. Mortuo Estreo præmissa sunt exempla omnium Regum Principumquæ A sylo cedentium, ut tantò suavius Gallia invitaretur, minori què pudore, si ultima cederet. Lavardinum quamvis militari, hostilique paratu ingressum, & armatis obseptum, ac bellum, quàm pacem afferenti similiorem; non tantùm Provinciis ac Urbe non prohibuit, quod facile poterat, & nemo non Principum faceret; verùm etiam admisit, tulit què fremente populo, & jura ac Principis Majestatem violatam esse conclamante. Quando non dico Rex Gallia, sed alius minorum Principum hâc specie Legatum domi suæ ferret, tanto quæ publicæ quietis damno? superavit ergo Innocentius non solùm omnium Principum, verùm etiam privati Civis patientiam. Palàm quoque erat Lavardinum censuris esse implicitum, quippe violati Diplomatis reum: nihil tamen Pontifex movit, sed ignorantia aut conniventi similis rem temporis

com-

commendabat, minimo contentus, hoc est, pro Legato non agnoscere, Deumque publicis precibus placare. Nec unquam Lavardinum, pro excommunicato declarasset, nisi ille palam & cum pompa contemptum professus telum ab invito extorsisset. Quod si animus erat Pontificem spernere, quæ rogo necessitas id cum tanto apparatu, fastuque ostentare, ipsaque nocte flagrantis totâ urbe pietatis? Nec dici potest, non id Lavardinum prævidisse; nam Pontificis animum, cum de festo sanctæ Luciae ageretur, jam exploraverat. Sed age, Anonymi Auctoris Libellum qui Lavardini Advocatum se fecit, jam percurramus.

VI. Primò igitur opponit Anonymus: (a) *Nihil unquam injustius majorique injuriâ contra Principum Legatos, quam quod nuper Romæ contra Lavardinum tentatum esse.*

R. Antiquissima est præpotentium querela, ut sibi injuriam fieri dicant, cum aliis

(a) *Pag. 1.*